

Sayın Müşterimiz,

Şirketimiz'in internet sitesinde yayımlanmış bulunan faktoring sözleşmesi ve eklerinin aşağıda bilgilerinize sunulan genel işlem şartlarını ve faktoring işlemlerinin sağlıklı yürütülebilmesi amacıyla açıklayıcı hükümleri, Uluslararası Faktoring Kurallarını (GRIF) içerdiğini önemle bildiririz.

Faktoring işlemlerinin yurtiçi ve yurtdışı uygulamalarında, uluslararası faktoring kuralları (GRIF) ile faktörler arası anlaşmaların uygulama alanı bulacağından, uyulması zorunlu bu kuralların ve anlaşmaların orjinal metnini de internet sitemizde bulabilir, inceleyebilirsiniz.

Şirketimizin internet sitesinden serbestçe elde edebileceğiniz faktoring sözleşmesi ve eklerini, GRIF kurallarını ve faktörler arası anlaşmaları, gerekli görmeniz halinde hukuk danışmanınız ile birlikte değerlendirmenizi, anılan siteden elde edebileceğiniz sözleşme setinde, eklerinde, çıktı tarihinin de yer almasını özellikle duyururuz.

Daha fazla bilgi almak, görüşmek istediğiniz takdirde, önceden randevu alarak Şirket'imizi ziyaret etmenizden memnuniyet duyarız.

FAKTORİNG SÖZLEŞMESİ VE EKLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR:

I- Sözleşmenin konusu, kapsamı ve tanımlar:

Sözleşmenin bu bölümünde, sözleşme ve eklerinde kullanılan kavramların tanımlarına yer verilmiş olup, mal, hizmet satışlarından doğmuş, doğacak bir vadeye bağlanmamış ya da vadeli alacakların faktoring işlemlerine konu edilebileceği belirtilmiştir.

Müşterinin doğrudan ya da dolaylı bir şekilde ortağı bulunduğu kişilere yapılan satışlar, verilen hizmetler, gerçek olmayan alacaklar için faktoring hizmeti verilmesini engellemek amacıyla, konsinye satışlarda ise esasen bir alacak doğmayabileceğinden bu haller, kural olarak kapsam dışı bırakılmış, bu alacakların faktoring işlemine konu edilebilmeleri, alacakların varlığı ve ticari ilişkinin belgelenmesi şartına da bağlı olarak faktörün önceden yazılı rızasına, onayına ihtiyaç duyulmuştur.

II- Faktoring hizmetlerinin işleyişine genel hükümler:

1. Sözleşmenin bu hükmü, doğmuş ya da doğacak alacakların faktoring işlemlerine konu edilebilmesi için izlenmesi gerekli usulü içermekte, Faktora devir olunan ve sözleşmenin özel şartlarında yer alan, tanımlanan alacakların faktoring işlemine esas alınabilmesinin esaslarını ve T.C Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun zorunlu kıldığı işlemleri, usulü de kapsamaktadır.
2. Faktor'a devir edilen alacakların gerçek bir ticari ilişkiye dayandığının belgelenmesi ilgili mevzuat hükümleri gereği olup, aynı alacak için mükerrer finansman sağlanmasını engellemek amacına dayalıdır. Bu hükümde, müşteriye finansman sağlanması halinde bu finansmanın, devir edilen alacakların, ferilerinin borçlu tarafından ancak fiilen ve rızaen ödenmesi suretiyle kapatılabileceği, Faktor'un,

Müşterinin borçlusunu takip, dava, borçluya ihtar, ihbar gibi bildirimlerde bulunma yükümlülüğünün olmadığı yolundaki işleyiş, uluslararası faktoring kurallarına da uygun olarak açıklanmakta, düzenlenmektedir. Alacakların tahsilinin teminata bağlanmasını öngören hüküm, alacakların tahsilinin kolaylaştıran, Faktor açısından olduğu kadar Müşterinin de yararınadır.

3. Alacakla ilgili olarak herhangi bir faktoring hizmetinin verilebilmesi için alacak hakkının özünün, içerdiği tüm yetkilerle ve kapsamda Faktora devri zorunludur. Bu alacaklarla ilgili olarak, açıklanan çerçevede tahsilat hizmeti verebilmesi, özellikle yurt dışı işlemlerde ve/veya faktoring garantisinin yürürlüğe girdiği hallerde, devir edilmiş alacakların tahsilinin sağlanabilmesi için alacağın üçüncü kişilere devrinin kararlaştırılmış olması zorunludur.
4. Sözleşmenin bu hükmü yukarıda (2.) madde hükmü ile izlenen amacın gerçekleştirilmesine yöneliktir.
5. Bu madde hükmü, finansman sağlanması hallerinde kullanılabilecek finansman ve ferileri için müşterinin teminat göstermesini öngörmektedir. Müşterinin, faktoring hizmetinin hangi safhasında olursa olsun teminat açığının doğması ya da borçlunun borçlarını ödeyemeyeceğinin anlaşılması hallerinde ek teminat alınması ve/veya mevcut teminatların yeterliliği için teminatların değiştirilmesinin sağlanması yoluna gidilmiştir.

Factoring işlemlerinde esas olan ve Türk Borçlar Kanunu hükümleri uyarınca da, alacağın devrinin, alacağın ferilerini, ödeme vasıtalarını da kapsamıdır. T.C Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun düzenlemeleri gereği, özel olarak izlenecek usule tabi tutulması sebebi ile ve mükerrer finansmana konu edilememesi amacıyla teminata ilişkin kambiyo senetlerinin ödeme vasıtalarından ayırılması zorunlu bulunmakta, önem arz etmektedir.

6. Türk Borçlar Kanunu'nun alacağın devrine ilişkin ve devredenin garanti borcunu düzenleyen hükmün tekrarı, açıklaması niteliğindedir.
7. Hüküm, Faktora devir edilmiş alacaklarla ilgili olarak ve alacağın kısmen ya da tamamen sona ermesinin önlenmesi amacıyla getirilmiştir. Esasen devir olunan alacak üzerinde müşterinin tasarruf yetkisi kalmamakla birlikte, müşteri ve borçlu arasında mevcut temel borç ilişkisinde alacağın tahsilini engelleyebilecek işlemlerin gerçekleştirilmemesi amacına dayalıdır. Müşteri, satıcı veya üretici sıfatını taşıyan alacağı doğuran işlemin tarafı bulunduğundan, tacir olduğundan, alacağın konusunu teşkil eden malın, hizmetin, alacak üzerinde yaratabileceği olumsuz etkilerine de kendisi katlanmakla yükümlüdür. Bu hüküm aynı zamanda II/6 hükmü ile paralel bir açıklamadan ibarettir.

8. Söz konusu madde hükmü ile faktoring işlemlerine konu alacakların gerçek ticari ilişkiye dayanıp, dayanmadığının tespiti amaçlanmakta olup, T.C Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nca bu konuda faktoring şirketlerine araştırma yükümü getirilmiştir. Hüküm aynı zamanda borçlu ve müşteri için belirlenebilecek işlem hacimlerinin, kullandırılacak finansman oranının tespitine yardımcı olacaktır. Ayrıca Türk Ticaret Kanunu hükmü uyarınca da şirketlerin internet sitelerinde yayınlanması zorunlu bilgilerin, belgelerin müşteri tarafından gerçeğe uygunluğu taahhüt edilmekte, bu bilgi ve belgeler çerçevesinde işlemlerin doğru yürütülebilmesinin sağlanması amaçlanmakta, aksine davranışın sözleşmenin ağır ihlalini teşkil edeceği belirtilmektedir.
9. Bu madde hükmü ile rizikonun gerçekleşmesi ihtimalinde, Müşteri'nin kullandığı finansman ve ferilerinin yükünün sigorta tazminatı ölçüsünde hafifletilmesine, Faktor'un alacaklarını yine ödenebilecek sigorta tazminatı ile kapatabilmesine, aşan tutarı Müşteri'den talebe imkan tanınmaktadır.
10. Müşteri, borçlusu nezdinde temel ilişkinin tarafı olduğundan, alacağın varlığını ve miktarını olumsuz etkileyecek işlemlerden, gelişmelerden Faktor'u haberdar etme borcunu üstlenmekte, yine bu sebeple ve devir olunmuş alacakların olumsuz etkilendiği hallerde, kullandığı finansmanı ve ferilerini kapatmayı taahhüt etmektedir. Hüküm faktoring işlemleri ile ilgili uluslararası faktoring kurallarının tekrarından ibarettir.
11. Bu hüküm, 10. madde ile aynı amaca dayalı olup, müşterinin devir ettiği alacakları üzerinde olumsuz etki yapan işlemlere girmemesi gereğini hatırlatılarak, devir ile alacak üzerinde tasarruf yetkisi kalmayan müşteriye açıklayıcı bilgi niteliği taşımaktadır.
12. 13. Söz konusu hükümlerde, Faktörün faktoring garantisinin yürürlüğe girip, girmemiş bulunmasına bağlı olarak tahsilat hizmetinin sınırları belirlenmekte, Faktörün tarafı olmadığı bir hukuki ilişkiden kaynaklanan itiraz ve defilere karşı sağlıklı cevap, savunma imkanı olamayacağından, ilgili taraf olan müşterinin savunma haklarını daha iyi kullanabileceği gerekçesine dayalı açıklamalar yer almakta ve alacakların müşteriye geri devrinin usulü kararlaştırılmaktadır. Bu hallerde de kullanılan finansman ve ferilerinin iadesi gerektiği vurgulanmaktadır. Uluslararası faktoring kurallarına uygun bir hükümdür.
14. Taksitle ve mülkiyeti saklı tutma kaydı ile yapılan satımlarda ve faktoring garantisinin geçerli olduğu hallerde, müşteriye bu sözleşmeler çerçevesinde sahip bulunduğu haklarını da Faktora devri suretiyle rizikonun azaltılması amaçlanmaktadır.
15. Dürüstlük kuralına aykırı davranışların, hukukun temel prensipleri uyarınca da sözleşmeye ağır aykırılık teşkil edeceği ve sözleşmenin derhal fesih sebebinin oluşturacağı açıklanmakta, Müşterinin bilgilerine sunulmaktadır.

16. 17,18,19,20,21. Söz konusu hükümler, faktoring işlemlerinin uygulanmasına ilişkin, uluslararası faktoring kurallarına paralel açıklamaları içermekte, işlemlerin sonuçları yine uluslararası faktoring kuralları çerçevesinde açıklığa kavuşturulmaktadır.
22. Faktoring işlemlerinde izlenecek genel kabul görmüş muhasebe usulü açıklanmaktadır.
23. Hüküm, sözleşme ile belirlenen işlem ve faktoring garantisi limitlerinin, faktoring kuralları çerçevesinde Faktor tarafından değiştirilebileceğini düzenlemekte, uluslararası faktoring kurallarında da yer alan hükümleri açıklamaktadır.
24. Ancak taraflarca açıkça kararlaştırılması halinde uygulanabilen, finansmanın döviz endeksli olarak kullanılabilmesine yönelik, döviz endeksli finansmanı açıklayan bir hükümdür.
25. Devir edilen alacaklarla ilgili gerçekleşmiş tahsilatların, kullanılan finansman ve ferilerine mahsubu usulünü düzenleyen bir hükümdür.
26. Tarafların birbirleri hakkında edindikleri bilgilerin, saklanmasını öngören ve Faktor'a bu bilgileri belli bir çevre için açıklama imkanı veren hükümdür.

III- Faktoring Garantisi hükmü:

1,2,3,4,5,6,7. Bu bölümde yer verilen hükümler, tamamen uluslararası faktoring kuralları ve uygulamalarına paralel, faktoring işlemlerinden garanti fonksiyonunun yürürlüğe girmesi için aranan şartları, faktoring garantisinin iptaline ve geçmişe etkili olarak ortadan kalkmasına ilişkin hükümlerdir. Faktoring garantisine ilişkin bu hükümler, faktoring işlemlerine özgü bir nitelik taşımakta, faktoring garantisi banka garanti mektuplarından, garanti sözleşmelerinden ayrılmaktadır. Faktoring işlemleri ile ilgili olarak faktoring garantisi sınırlarını aşan, garanti, kefalet ve teminatlar verilebilmesi, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde de yasaklanmıştır. Söz konusu hükümlerin, Limit Onay Bildirimi formunun, Şirketimizin internet sitesinde yer alan GRIF kurallarına ilişkin orijinal metin çerçevesinde de değerlendirilmesini önerir, bu kurallar dışında faktoringin garanti fonksiyonunun hiçbir şekilde uygulanmayacağını önemle hatırlatırız.

IV- Sözleşmenin süresi, sona ermesi ve sonuçları:

1,2,3. Bu bölümde, sözleşmenin bir ay önce yazılı olarak yapılacak ihbarla bir ay sonra sona erdirilebileceği, derhal sona erdirme hakkı veren hallerin saklı tutulduğu yer almakta, sona ermenin sonuçları düzenlenmektedir.

V- İhracat ve ithalat faktoring'inde uygulanacak diğer haller:

1,2,3,4,5,6. Bu bölümde yer alan hükümler tamamen uluslararası faktoring kurallarının tekrarı ya da açıklamalarından ibaret olup, bu kuralların değiştirilmesi ya da kısmen iptal edilmesi suretiyle ihracat veya ithalat faktoring işlemi yapılması imkanı bulunmamaktadır. Bunun gibi muhabir Faktörün alacaklarla ilgili serbest tasarruf yetkisi de uluslararası faktoring kurallarının vazgeçilmez hükümlerinden olup, Müşteri'den bu amaçla muhabire yetki verdiği

belirtilmekte, faktoring şirketleri bu kurallarla sıkı sıkıya bağlı ve birbirlerine karşı açıklandığı gibi uygulanmasından sorumlu bulunmaktadır.

VI- Çeşitli hükümler:

1. Söz konusu madde, HMK.193. madde hükmü çerçevesinde taraflar arasındaki uyuşmazlıklarda Faktörün belge ve kayıtlarının kesin delil kabul edilmesi ile ilgilidir. Delil anlaşması niteliğindedir.
2. Müşterinin faktoring sözleşmesi ile üstlendiği yükümlülüklerini ağır ihlali halinde Faktora sözleşmeyi derhal fesih ve Faktör'ün alacaklarını tahsil etme imkanını getirmektedir.
3. Taraflar arasındaki tebligatların Türk Ticaret Kanunu ve Tebligat Kanunu hükümlerine uygun yapılması gereğini hatırlatan bir hükümdür.
4. Sözleşme ve uygulanması ile ilgili tüm harç, vergi ve rüsumlar ile Müşterinin işlemleri nedeniyle Faktör adına tahakkuk ettirilebilecek cezaların, faiz ve ferilerinin Müşteriye ait olacağını düzenlemektedir.
5. Sözleşmede yapılacak değişiklikler için de yazılı şekle uyulması zorunluluğunu hatırlatmaktadır.
6. Bu madde, sözleşmede yer alan bazı hükümlerin geçersiz olması, geçersiz hale gelmesi ihtimalinin sonuçlarını düzenlemekte, geçerli olan sözleşme hükümlerinin uygulanacağını, sırf bu sebeple kısmi kesin hükümsüzlüğe ilişkin düzenlemelerin uygulanmayacağına ilişkin bulunmaktadır.
7. Madde metninde, Müşterinin finansman ve ferilerini geri ödemede gecikmesi halinde kendiliğinden temerrüt hükümlerinin uygulanacağı, temerrüt faizi oranı ve bu oranın arttırılmasına ilişkin sınırlar yer almaktadır.
8. Bu madde metninde, bildirimlerin uygulamaya konulacağı zaman düzenlenmektedir.
9. Söz konusu madde hükmü, faktoring garantisinin uygulanmasının kararlaştırıldığı hallerde, uluslararası faktoring kurallarına paralel bir düzenlemeyi içermektedir. Madde metni ile Müşterinin aynı borçluya ilgili Faktoring şirketinin dışında satışlar yapılmasının engellenmesi, müşterinin iyi, teminatl, kötü, teminatsız alacak ayırımı yaparak Faktörü zarara uğratması engellenmek, aynı borçlu için faktoring garantisi talep edilen hallerde kredi yeterliliğinin aşılmasının engellenmesi, Müşteri ve Faktoring şirketlerinin zarara uğrama ihtimalinin azaltılması amaçlanmakta, madde hükmüne aykırı davranışın sözleşmenin derhal feshine imkan veren bir ağır aykırılık olduğu açıklanmaktadır. Ancak Faktörden ve/veya muhabir Faktörden yazılı izin alınarak bu maddede yasaklanan işlemlerin yapılmasına imkan tanınmaktadır.

10,11,12,13. Söz konusu madde hükümlerinde kefillerin, müteselsil kefil sıfatı ile sorumlu oldukları, yasaların öngördüğü hallerde müşteriye ve müteselsil kefillere birlikte başvuru yapabileceği, dava, takip ve sair giderlere sebep olduğu takdirde Müşterinin ödemesi gereken gider ve masraflar belirtilmektedir.

14. Taraflar arasındaki tebligat usulü düzenlenmektedir. Yurtiçinde tebligat adresi gösterme, değişiklikleri bildirme yükümlülüğü getirilmiştir.

15. Müşteri ve Kefillerin yetkilerini, belgelenmesi istenmekte, yetki değişikliklerinin derhal bildirilmesi öngörülmekte, sahte evrak ile işlem yapılması halinde de Faktörün bir sorumluluğunun bulunmayacağı açıklanmaktadır.

16,17. Masraf ve vergilerin müşteri tarafından ödenmesine ilişkin hükümdür.

18. Mali Suçları Araştırma Kurulu tarafından sözleşmelerde zorunlu olarak bulunması öngörülen, işyerinde yazılı olarak yer alan duyuruya uygun, açıklayıcı bir hükümdür.

19. Faktoring işlemlerinde ve faktoring işlemlerini belirleyici unsurlardan biri olarak değerlendirildiğinden, Müşterinin ortaklık yapısı ve yönetim değişiklikleri Faktör için son derece önem arz etmektedir. Bu işlemleri gizleme olarak nitelendirilebilecek davranışlar ya da Faktör'un, sözleşmenin imzasından sonra meydana gelebilecek, Müşterinin mali durumunu olumsuz etkileyebilecek bilgilerin verilmemesi hallerinde Faktöre, sözleşmeyi bu haklı ve sözleşmeye ağır aykırılık teşkil edebilecek sebeplerle derhal sona erdirme imkanı tanınmaktadır.

20. Birden fazla Müşterinin mevcudiyeti halinde müşteriye kullanılan finansman ve ferilerinin tanımından Müşterilerin müteselsil borçlu olacağı, finansmanı hangi müşterinin ve hangi tutarda kullandığının bu açıdan önemi bulunmayacağı, müteselsil borçluluğa ilişkin bu temel hukuk prensibi açıklanmıştır.

21. Bu madde, HMK hükümleri çerçevesinde yetkili mahkemenin, icra müdürlüklerinin belirlenmesine ilişkin bir yetki anlaşmasını içeren hükümdür.

22. Sözleşmenin nüsha sayısını ve imza tarihini içermektedir.

23. Sözleşmenin madde, sayfa ve bölüm adetini belirten ve Sözleşmenin taraflarca okunduğunu belirten maddedir.

ÖZEL ŞARTLAR : Tarafların faktoring işlemlerinin yurtiçi/yurtdışı uygulama alanını, borçlularını belirleyebileceği, Azami Faktoring Hacminin yer aldığı bilgileri içeren hükümlerdir.